

«Mottakernavn»

«KONTAKT»

«Adresse»

«Postnr» «Poststed»

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gry Gasbjerg Engemyr, 37 01 75 44

Melding om oppstart av verneprosess for ni skogområder i Agder: Morkheia, Skorsfjell, Helvedesdalen, Steinsfjellet, Einfasura og utvidelse av Heddeviksfjell, Skiftenes, Nedre Timenes og Urdvatn og Kallingshei.

Statsforvalteren i Agder melder med dette oppstart av verneplanarbeid for ni områder i Agder. Oppstartsmeldingen omfatter forslag om vern av fem nye områder; Morkheia i Gjerstad kommune, Helvedesdalen i Lindesnes kommune, Skorsfjell i Bygland kommune, Einfasura i Hægebostad kommune og Steinsfjellet i Lyngdal kommune. I tillegg omfatter oppstartsmeldingen utvidelser av fire eksisterende verneområder; Nedre Timenes naturreservat i Kristiansand kommune, Skiftenes naturreservat i Grimstad kommune, Heddeviksfjell naturreservat i Bygland kommune og Urdvatn og Kallingshei naturreservat i Åmli kommune.

Naturfaglige registreringer

Naturfaglige registreringer av natur- og verneverdier i områdene er alle gjennomført på oppdrag fra Miljødirektoratet. Verneverdier innenfor tilbudsområdet ved Helvedesdalen ble registrert i 2020. Naturfaglige kartlegginger ble gjennomført i Morkheia, Skorsfjell og utvidelsesområdene i Urdvatn og Kallingshei naturreservat, Skiftenes naturreservat og Heddeviksfjellet naturreservat i 2021. Tilbud om vern av Steinsfjellet ble tilbudt i to omganger, og er derfor kartlagt både i 2020 og 2021. Utvidelsen av Nedre Timenes naturreservat inngår i arealet som ble kartlagt i 2007. Tilbudene er utarbeidet som en del av Norges Skogeierforbund sin avtale med Miljødirektoratet om å legge til rette for frivillig vern av skog.

Verneverdier

Alle de ni foreslåtte verneområdene som inngår i oppstartsmeldingen, innehar verneverdier knyttet til edelløvsskog. Områdene oppfyller, etter Statsforvalterens vurdering, flere mangler i skogvernet både nasjonalt og regionalt. Av de generelle manglene i skogvernet, vil områdene bidra med skog i lavlandet på høy bonitet og en bekkekløft. Av de dokumenterte manglene i skogvernet i Agder, vil områdene bidra til å fange opp rik edelløvsskog, gammel eikeskog, lågurt-edelløvsskog og almlindskog.

Morkheia: Det foreslåtte naturreservatet består primært av en østvendt skråning med varierende kalkinnhold og treslagssammensetning. Store deler av området består av edelløvsskog med varierende alder, der en større andel er lågurttyper der en finner karplanter som blant annet

svarterteknapp, myske og trollbær. Edelløvslogen er dominert av eik, men har innslag av andre edelløvtrær som hassel, spisslønn, lind (NT), ask (EN) og svartor. Innenfor området finnes det også større forekomster av de rødlista naturtypene lågurtedelløvslog og frisk, rik edelløvslog.

Skorsfjell: De viktigste naturverdiene innenfor foreslått naturreservat, finnes i de vestvendte skrentene under Skorsfjell, hvor det er et større areal med rik edelløvblandet skog. I samme område finnes det også et stort innslag av store, gamle edelløvtrær.

Steinsfjell: Innenfor dette området er de største vernekalitetene knyttet til et stort areal med storvokst, høyproduktiv og ganske gammel eik-lindeskog. Det finnes også en mindre flik av uvanlig gammel og storvokst lindedominert alm-lindeskog, og et betydelige areal med høyreist/storvokst furuskog på samtlige høydedrag. I tillegg er det innslag av storvokst ospedominert skog som er i ferd med å produsere rikelig med død ved.

Helvedesdalen: I Helvedesdalen finnes det rik edelløvslog og store gamle trær, samt rikelige mengder død ved av store dimensjoner. Det er en forekomst med alm-lindeskog som tilsvarer tre rødlistede naturtyper i skog; frisk rik edelløvslog, lågurt-edelløvslog og høgstaudeedelløvslog.

Einfasura: De viktigste naturverdiene er tilknyttet forekomst av rik og gammel edelløvslog med relativt mye alm og et ganske stort areal med moderat gammel osp-eikeblandingsskog. Det er registrert noen forekomster av rike Lobarion (lungenever)-samfunn.

Nedre Timenes (utv.): Dette er en mindre utvidelse av eksisterende verneområde. Utvidelsen vil bidra til en bedre arrondering av naturreservatet, og har vernekaliteter som bygger opp under de eksisterende verneverdiene som knytter seg til edelløvsloger med mye eik og lind.

Skiftenes (utv.): De største biologiske verdiene er knyttet til lisidene vest for og arealene sør for Ustadvann. Her finnes gammel eikeblandingsskog og storvokst moderat gammel blandingsskog med gran, eik og lind på rikere mark med til dels høy bonitet. En spesiell tilleggskvalitet i området er at det generelt har en høy tetthet av barlind, der mange av trærne er storvokste og tydelig gamle. Virkelig gammel eik på over 200 år mangler i området, men flere har likevel oppnådd en alder der de har begynt å utvikle hule stammer. Det er funnet flere krevende og trua arter knyttet til gammel kontinuitetspreget eikeskog (ruteskorpe, eikegreinkjuke, kastanjelundlav) og gammel furuskog (furustokkjuke). Området har også mindre innslag av de rødlista naturtypene frisk rik edelløvslog og lågurt-edelløvslog.

Heddeviksfjellet (utv.): Utvidelsen av området vil bidra med et større areal gammel linde-dominert skog og parti med rikere lågurtskog. Det er innslag av biologisk gamle trær, fordelt på ulike treslag (lind, hengebjørk, furu, én alm) og det er relativt mye død ved i større partier.

Urdvatn og Kallingshei (utv.): Området er en utvidelse av naturreservatet Urdvatn- og Kallingshei, og består hovedsakelig av en bratt østvendt lisode med eldre eikeskog. Totalt er det registrert minst 17 gamle og hule skogseiker og en gammel lind. Av rødslitearter knyttet til eik ble bare ruteskorpe (NT) og eikeildkjuke (NT) registrert. Av rødlistede naturtyper forekommer lågurt-edelløvslog (VU) innenfor den foreslåtte utvidelsen.

Vernekart

Foreløpig avgrensning av områdene kommer frem av vedlagte forslag til vernekart. Vi gjør oppmerksom på at det kan bli foretatt mindre justeringer av vernegrensene før høring.

Formålet med oppstartsmeldingen er å invitere til samarbeid om gjennomføringen av verneprosessen. Vi oppfordrer til å komme med innspill til verneplanarbeidet. Dette kan være forhold man mener bør omtales i forskriftene, reguleringer fra kommunene eller spesielle interesser som må tas hensyn til. Offentlig høring av verneforslagene med verneforskrift vil bli gjennomført snarest mulig etter at meldingsperioden er over.

Innspill sendes skriftlig til Statsforvalteren i Agder, Postboks 788, Stoa, 4809 Arendal, eller på epost til: sfagpost@fylkesmannen.no innen **fredag 28.04.2023**. Vi ber om at innspillet merkes med vårt saksnummer 2023/1614.

Dette brevet blir sendt til rettighetshavere og relevante lokale og regionale interesseorganisasjoner og instanser. Dersom det er feil eller mangler i adresselista, ber vi om å få beskjed om det. Oppstart vil bli kunngjort i Agderposten, Setesdølen, Grimstad adressedidende, Avisen Agder og Lister24. Ta gjerne kontakt med Statsforvalteren i Agder dersom du har spørsmål knyttet til de tre skogområdene eller hvis du ønsker å få oversendt forslag til vernekart i farge.

Med hilsen

Ellen Synnøve Paust (e.f.)
seniorrådgiver

Gry Gasbjerg Engemyr
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Heddviksfjell_oppstart
- 2 Helvedesdalen_oppstartskart
- 3 Morkheia_oppstartskart
- 4 Oppstartskart Nedre Timenes (utv)
- 5 Skorsfjell_oppstartskart
- 6 Steinsfjellet_oppstartskart
- 7 Oppstartskart Urdvatn og Kallingshei (utv)
- 8 Oppstartskart_Skiftenes-utv
- 9 Oppstartskart Einfasura

Mottakere:

LYNGDAL KOMMUNE	Postboks 353	4577	LYNGDAL
Margaret Lauen Birkeland	Laukrokveien 432	4595	Tingvatn
STATENS KARTVERK	Postboks 600 Sentrum	3507	HØNEFOSS
NOTS KRISTIANSAND	c/o Tor Børre Søfting St. Olavs vei 8	4631	KRISTIANSAND S
NORSKOG	Postboks 123 Lilleaker	0216	OSLO
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
GJERSTAD KOMMUNE	Gjerstadveien 1341	4980	GJERSTAD
STATNETT KRISTIANSAND	Postboks 4702 Øvrebø	4715	ØVREBØ
NORGES SKOGEIERFORBUND	Postboks 1438 Vika	0115	OSLO

FRILUFTSRÅDET SØR	Tromøysund brygge Tromøyveien 26B	4841	ARENDAL
Bjørn Eilert Bjelkevik	Eskestølveien 199	4848	Arendal
Magnhild Aasbø Lystad	Åsbø 5	4980	Gjerstad
Espen Pedersen	Reddalsveien 157	4886	GRIMSTAD
Albert Hommen	Laukrokveien 477	4595	TINGVATN
GRIMSTAD KOMMUNE	Postboks 123	4891	GRIMSTAD
SABIMA	Mariboës gate 8	0183	OSLO
Å ENERGI AS	Postboks 603 Lundsiden	4606	KRISTIANSAND S
NORGES BONDELAG	Postboks 9354 Grønland	0135	OSLO
FORUM FOR NATUR OG FRILUFTSLIV AGDER	c/o DNT Sør Gyldenløves gate 2	4611	KRISTIANSAND S
Kari Timenes Laugen	Gunder Danielsens Vei 65	4879	Grimstad
AT SKOG SA	Postboks 116 Sentrum	3701	SKIEN
ÅMLI KOMMUNE	Gata 5	4865	ÅMLI
Stian Lauen	Laukrokveien 412	4595	TINGVATN
Jens-Jacob Aasbø	Åsbø 29	4980	Gjerstad
SKOGTJENESTER Dag Anatol Heintz	Lauarveien 47	3618	SKOLLENBORG
MILJØDIREKTORATET	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
JERNBANEALLIANSEN	c/o Naturvernforbundet Mariboës gate 8	0183	OSLO
Leif Nørby Ernstsen	Fjordvegen 21	4055	Sola
Jørgen Aasbø	Trydalsveien 55	4980	GJERSTAD
Bjørn Ivar Dalen	Trydalsveien 30	4980	GJERSTAD
Erik Bue	Marnarveien, Bue 2234, Marnarveien 2234	4534	MARNARDAL
Anne Britt Hovden	Hommenveien 68	4595	Tingvatn
Finn Aasmund Hobbesland	Bergstien 14 C	4631	Kristiansand S
HÆGEBOSTAD KOMMUNE ADMINISTRASJON	Kommunehuset Laukrokveien 4	4595	TINGVATN
NORSK ZOOLOGISK FORENING	Postboks 102 Blindern	0314	OSLO
AGDER BOTANISKE FORENING	v/Agder Naturmuseum Agder Botaniske Forening Postboks 1887 Gimlemoen	4686	KRISTIANSAND S
AUST-AGDER TURISTFORENING	Postboks 369	4803	ARENDAL
SPRÅKRÅDET	Postboks 1573 Vika	0118	OSLO
STATENS VEGVESEN ARENDAL KONTORSTED	Postboks 723 Stoa	4808	ARENDAL
DNT SØR	Postboks 633	4665	KRISTIANSAND S
Olav Øygarden	Gardelene 246	4745	BYGLAND
William Eriksen Landsend	Gløersentunet 5	3184	Borre
KRISTIANSAND KOMMUNE	Postboks 4	4685	NODELAND
BYGLAND KOMMUNE	Sentrum 18	4745	BYGLAND
Ingvald Tjemsland	Kvåsveien 987	4588	KVÅS
Jorunn Vik Dijkstra	Lygnaveien 1601	4596	Eiken
NJFF AUST-AGDER	Åsbieveien 16	4848	ARENDAL
Bjørn Gylstrøm	Vestølveien 97	4980	GJERSTAD

NATURVERNFORBUNDET ARENDAL	c/o Ole Peder Tverdal Tverrdalsøyveien 284	4920	STAUBØ
NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD. AUST-AGDER	Postboks 249	4802	ARENDAL
NORSK ORNITOLOGISK FORENING AVD. VEST-AGDER, FYLKETS FUGLEVERNFORENING	c/o NOF avd. Vest-Agder Postboks 355	4663	KRISTIANSAND S
STATSKOG KONSERNKONTORET	Postboks 63 Sentrum	7801	NAMSOS
LINDESNES KOMMUNE	Nordre Heddeland 26	4534	MARNARDAL
Espen Pedersen	Reddalsveien 157	4886	GRIMSTAD
Berner Vegge	Stuestølveien 20	4580	LYNGDAL
Torstein Thorvaldsen Lauen	Laukrokveien 434	4595	TINGVATN
AGDER FYLKESKOMMUNE	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
LILLESAND OG OMEGN	Engeskjerr 53	4790	LILLESAND
TURISTFORENING			
Leif Skiftenes Flak	Westermoenveien 6	4886	Grimstad
Nils Per Igland	Tønnesøl 11	4886	GRIMSTAD
Svein Harry Røed	Vestølveien 201	4980	GJERSTAD

Kopi til:

Annette Bjelkevik

Eskestølveien 183

4848

ARENDAL